

ת"פ (חיפה) 40519-02-23 - מדינת ישראל נ' מוחמד סעדי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 40519-02-23 מדינת ישראל נ'
סעדי(עציר)

לפני כבוד השופט גיל קרזבום

בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם מוחמד סעדי (עציר)

גזר דין
כללי

1. הנאשם הודה והורשע ביום 27.11.24 במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן המייחס לו שני מקרים של עבירת סיוע לעבירות בנשק (ייצור) - עבירה לפי סעיף 144(ב) + 31 לחוק העונשין.

2. במסגרת הסדר הטיעון סוכם על טווח ענישה שבין 24 ל- 48 חודשי מאסר, כאשר המאשימה תבקש להטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 48 חודשים בעוד ההגנה תבקש להסתפק ב- 24 חודשי מאסר בפועל, בנוסף הוסכם כי יוטלו על הנאשם מאסר על תנאי וקנס לפי שיקול דעתו של בית המשפט.

עובדות כתב האישום המתוקן

3. הנאשם ייצר במועד שאינו ידוע, עובר ליום 21/8/21 שתי מערכות הפעלה, הכוללות מספר רכיבים חשמליים ואלקטרוניים (להלן: "מערכות ההפעלה"), שיועדו לשמש להכנת מטעני חבלה, זאת, על מנת לסייע לאחרים בייצור מטעני חבלה, שבכוחם להזיק לאדם או לגרום למותו. בהמשך לכך, במועד שאינו ידוע למאשימה, באמצעות שתי מערכות ההפעלה, הורכבו על ידי האחרים שני מטעני חבלה, שבכוחם להמית אדם, והם כלי נשק על פי הגדרתם בחוק. מטען החבלה הראשון, שהכיל, בין היתר, חומר נפץ מרסק במשקל של כחצי ק"ג, ונועד להפעלה באמצעות מערכת הפעלה אלקטרונית, הוצמד ביום 21/8/21 עובר לשעה 20:45 לחלק התחתון הקדמי של רכב מסוג ג'יפ טויוטה לנדקרזר, באזור שמתחת לרגלי הנהג, והופעל והתפוצץ על ידי גורם שזהותו אינה ידועה,

למאשימה, זמן קצר לאחר שבעליו יצא מהרכב. כתוצאה מפיצוץ מטען החבלה, נגרם נזק לרכב וכן נפצע באורח קל מרסיסים עובר אורח בשם אמיר חאלד. מטען החבלה השני, שהכיל, בין היתר, חומר נפץ מרסק במשקל 0.515 ק"ג, ונועד להפעלה באמצעות תקשורת אל חוטית הוצמד ביום 19/5/22 בשעה 03:27 או בסמוך לכך לחלק התחתון הקדמי של רכב מסוג יונדאי (להלן: "היונדאי"), ובתאריך 20/5/22, עובר לשעה 12:42 נפל מטען החבלה מהרכב שהיה תוך כדי נסיעה, ונמצא על הכביש כשמתג ההפעלה שלו במצב OFF.

ראיות ההגנה לעונש

4. הוגשו דו"ח תיקי חייב (נע/1) ואישור התנדבות בשירות לאומי אזרחי (נע/2).

טיעוני המאשימה לעונש

5. המאשימה בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירות, הזלזול בחיי אדם, האדישות לאפשרות פגיעת או אף איבוד חייהם של אזרחים תמימים. הפנתה לתיקון 140 לחוק העונשין הקובע עונש מזערי על עבירות נשק בניהן עבירות של ייצור נשק. עוד הפנתה להנחיות פרקליט המדינה בעניין מדיניות הענישה בעבירות נשק ומטעני חבלה כאשר מתחם המוצא על עבירת סיוע לייצור נע בין 36 ל-48 חודשי מאסר בפועל. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, הפנתה לכך כי מדובר בייצור שני מעגלים חשמליים ששימשו לייצור מטעני חבלה שהם נשק רב עוצמה שעשוי לגרום לנזקי גוף ורכוש קשים ואף למוות. ציינה כי הגם שהנאשם לא ייצר בעצמו את מטעני החבלה, אין ספק שתרומתו לייצור המטענים הייתה משמעותית וחיונית להשלמת הייצור, וזאת בהיותו בעל הידע הטכני הנדרש לבניית מטענים שבלעדיהם לא היה ניתן להפעיל את מטעני החבלה. בהתאם, טענה כי הנאשם היה חוליה בשרשרת ייצור מטעני החבלה שהוצמדו לרכבים של האזרחים, וטענה לסיוע ברף הגבוה. לאור כל האמור לעיל, ביקשה לכבד את ההסדר שנערך בשל קשיים ראייתיים, ולהטיל על הנאשם עונש מאסר ברף העליון של הטווח המוסכם. וכן ביקשה להטיל על הנאשם מאסר מותנה מרתיע וקנס כספי. הפנתה לפסיקה.

טיעוני ההגנה לעונש

6. ב"כ הנאשם, הפנה לתיקון המהותי בכתב האישום. עוד הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, בין היתר היותו נשוי ואב לשתי בנות. הפנה למצבו המשפחתי, ולאסון הטראגי שפקד את משפחתו בעקבות פטירת אחת מבנותיו לאחר מאבק במחלת הסרטן. כן הפנה למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם ולחובות בהן הוא נתון. הדגיש את תרומת הנאשם ומשפחתו למדינה ולחברה ובפרט להתנדבות בתו לשירות לאומי אזרחי. ביקש להתחשב בתקופה בה הנאשם עצור עד תום ההליכים נגדו, וכידוע תנאי מעצר יותר קשים מתנאי מאסר. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, ציין כי מדובר באירוע אחד בו הנאשם הרכיב את שתי המערכות, הוא לא היה במגע עם רכיב של חבלה או נפץ או לבנת החבלה, לא

ידע את מטרת המטענים ולמי הם מיועדים, ובהתאם טען לסיוע ברמה הנמוכה ביותר. בכל הקשור למדיניות הענישה, איבחן את פסיקת המאשימה, הפנה לפסיקה רלוונטית וביקש להטיל על הנאשם עונש מאסר ברף התחתון של הטווח המוסכם.

7. הנאשם עצמו הצטער על ביצוע העבירות ועל הנזק שגרם למשפחתו, וביקש להתחשב בו.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

8. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבניית שיפוט הדעת השיפוטי בענישה (סעיפים 40א-טו) וקובע בין היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשמה של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליו (ס' 40 א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, הערך החברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותה עבירה.

הערכים החברתיים עליהם יש להגן

9. העבירה של ייצור נשק היא עבירה חמורה שעונשה חמש עשרה שנות מאסר, והעונש על עבירת סיוע הוא מחצית העונש. הערכים החברתיים המוגנים בבסיס העבירה הם שלום הציבור ובטחונו, הצורך בשמירה על שלמות הגוף והרכוש ומניעת פגיעה בהם השמירה על הביטחון האישי והסדר הציבורי. בנוסף, העבירה של ייצור מטען חבלה פוגעת פגיעה קשה בערך המוגן של קדושת החיים. בע"פ 2413/17 ירין גרנובסקי נ' מדינת ישראל נקבע "בית משפט זה כבר עמד על החומרה היתרה הנודעת לתופעה זו של פיגועים פליליים, שלעיתים אף גובים קורבנות בנפש מקרב אזרחים תמימים אשר נקלעו שלא בטובתם לזירת הפיגוע. בע"פ 6210/13 גונן נ' מדינת ישראל כי "מידת הרחמים צריכה להיות מופנית יותר אל הציבור הרחב, מאשר כלפי המערער ואחרים שכמותו, שמסכנים חיי אדם בצורה שכזו". הערך של קדושת החיים הינו הערך הנעלה ביותר. חומרה מיוחדת יוחסה בפסיקה לייצור ולשימוש במטען חבלה מאולתר, המהווה נשק התקפי רב עוצמה, שהשימוש בו יכול לגרום לנזק מאסיבי נטול הבחנה. בית המשפט העליון עמד לא אחת על סכנת הנפשות העצומה הגלומה בהכנת מטעני חבלה ושימוש בהם, ומדיניות הענישה הנוהגת כוללת עונשי מאסר בפועל ממושכים ראה ע"פ 8017/20 מדינת ישראל נ' פאדי גריפאת ו-ע"פ 3491/13 לירון טוויק נ' מדינת ישראל.

נסיבות ביצוע העבירה

10. נסיבות ביצוע העבירה פורטו במסגרת תיאור עובדות כתב האישום המתוקן.

הנאשם ייצר שתי מערכות הפעלה, וסיפק אותם לאחרים אשר הרכיבו והתקינו באמצעותן שני מטעני חבלה בשני רכבים, כאשר ברכב האחד מטען החבלה התפוצץ, בעוד בשברכב השני מטען החבלה נפל תוך כדי נסיעת הרכב, ולא התפוצץ.

11. גם אם לנאשם לא הייתה ידיעה בנוגע לאופן בו יעשה שימוש במטען, וכנגד מי הוא יופעל ומתי, הוא ידע כי מדובר במערכות הפעלה למטעני חבלה, וכי השימוש בהם אינו צפוי להיות "תמים", ועלול להסתיים בפגיעה או במוות, גם של עוברי אורח.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירה המיוחסת לו הינו מרכזי ולמעשה בלעדי. הנאשם הינו אדם בגיר אשר הבין את הפסול שבמעשיו ואת השלכותיהם, יכול היה לחדול ממעשיו בכל עת אך הוא לא עשה כן. הנאשם היווה חוליה ממשית שבלעדיה התוכנית העבריינית של אותם גורמים אשר הצמידו את שני מטעני החבלה לרכבים לא הייתה יכולה לצאת אל הפועל, ויש במעשי הנאשם כדי להוות תרומה ממשית, גם אם הוא אינו מצוי במעגל הפנימי של העבירה המושלמת.

כתוצאה מסיועו של הנאשם בייצור מטעני חבלה, אחד הרכבים התפוצץ ונגרם נזק לרכב וכן נפצע עובר אורח באורח קל מרסיסים. ובאירוע השני, מטען החבלה נפל מהרכב על הכביש תוך כדי נסיעת הרכב.

12. יונח לטובת הנאשם כי מדובר באירוע אחד של הכנת שתי מערכות הפעלה.

13. לאור האמור לעיל, אני סבור כי הפגיעה בערכים המוגנים במקרה מצויה ברף חומרה בינוני.

מדיניות הענישה והפסיקה הנהוגה

14. בע"פ 5974/13 **מחמד מוחמד עודה נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירת סיוע לייצור נשק בכך שסיפק בניזין לקטין לצורך הכנת בקבוקי תבערה שהושלכו על ידי אחר לעבר בית בו התגוררו משפחות יהודיות. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 8 ועד 24 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 15 חודשי מאסר בפועל, והופעל מאסר מותנה בר הפעלה למשך 12 חודשים במצטבר, כך שסך הכל הוטלו עליו 27 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 9158/16 **אברג'יל נ' מדינת ישראל** המערערים הורשעו בעבירות של ייצור נשק (המערער 2), סיוע לייצור נשק (המערער 1) ומתן אמצעים לביצוע פשע (שני המערערים) בכך שקשרו קשר לייצר מטען חבלה מאולתר ולצורך כך רכשו חמש מערכות הפעלה המשמשות להפעלת פירוטכניקה. המערער 2 ייצר מטען חבלה מאולתר בסיועו של המערער 1, והמטען הונח על ידי אחר (שזהותו אינה ידועה) ברחוב, והוא אותר על ידי עובר אורח באקראי. שני המערערים הואשמו בכך שנתנו אחת ממערכות ההפעלה שרכשו לאדם שזהותו אינה ידוע ביודעם כי היא נועדה לשמש לביצוע פשע. ביחס למערער 1 נקבע מתחם ענישה שנע בין 18 ל- 42 חודשי מאסר ולמערער 2 מתחם ענישה שנע בין 36 ל- 84 חודשי מאסר. על מערער 1

עמוד 4

הושתו 30 חודשי מאסר בפועל, ועל מערער 2 הושתו 60 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור על חומרת העונש נדחה.

15. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין כאשר מתחמי העונש נעים בין 24 חודשים ועד ל- 60 חודשי מאסר, והעונשים שהוטלו נעים בין 30 חודשים ועד 40 חודשי מאסר בפועל.

16. ההגנה הפנתה למספר פסקי דין כאשר מתחמי הענישה נעים בין 9 חודשים ועד 66 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 9 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד ל- 38 חודשי מאסר בפועל.

טווח הענישה המוסכם

17. לאחר ששקלתי את חומרת העבירה, נסיבות ביצועה כמפורט לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים והפסיקה הנהוגה, אני סבור, כי טווח הענישה המוסכם נמצא בתוך גבולות מתחם העונש ההולם, ובהתאם לא אחרוג ממנו.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

18. לקולה אני מביא בחשבון את הודאת של הנאשם, החסכון בזמן שיפוטי (הגם שנשמעו חלק מהעדים), קבלת האחריות, נסיבותיו האישיות של הנאשם, מצבו הכלכלי הקשה, והאסון הכבד שפקד את משפחתו בעקבות פטירת בתו ז"ל. כך גם תובא בחשבון תקופת מעצרו של הנאשם מאחורי סורג ובריא (כידוע תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר), ההשלכות שעלולות להיות למאסר על הנאשם ומשפחתו, והעובדה כי אין לחובתו של הנאשם עבר פלילי להצגה.

19. בכל הנוגע לקביעת העונש בתוך טווח הענישה המוסכם, במכלול הנסיבות, אני סבור שנכון להטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה המצויה במרכז הטווח המוסכם.

20. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

אני גוזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 36 חודשים בניכוי ימי מעצרו מיום 29.01.23 ועד היום.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירת נשק מסוג פשע או עבירת אלימות מסוג פשע ויורשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירת נשק מסוג עוון או עבירת אלימות מסוג עוון וירשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם קנס כספי בסך 10,000 ₪ או 45 ימי מאסר תמורתו.

הקנס שהוטל על הנאשם ישולם עד ליום 01/05/25.

תשומת לב הנאשם שיש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו). במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"א טבת תשפ"ה, 21 ינואר 2025, בנוכחות הצדדים.